

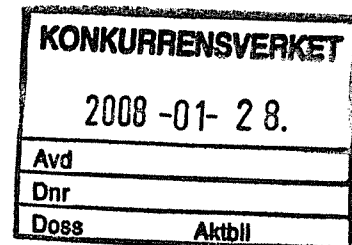
**LÄNSRÄTTEN I
KRONOBERGS LÄN**

BESLUT
2008-01-25
Meddelad i
Växjö

Mål nr
882-07E
Rotel 3

SÖKANDE

Intridium AB, 556174-2254
Lilla Fiskaregatan 10
222 22 Lund

Ombud: Jur kand Henrik Norinder, Advokatbyrån Persson & Partners,
Gustav Adolfs Torg 12, 211 39 Malmö

MOTPART

Skol- och barnomsorgsnämnden i Växjö kommun
Box 1222
351 12 Växjö

SAKEN

Överprövning enligt lagen (1992:1528) om offentlig upphandling (LOU)

Skol- och barnomsorgsnämnden i Växjö kommun (nedan kommunen) har genomfört en direktupphandling av interaktiva skrivtavlor till den nybyggda Högstorskolans i Växjö.

Intridium AB (nedan bolaget) ansöker om överprövning och yrkar att länsrätten förordnar att upphandlingen görs om. Bolaget anför bland annat följande. Genom att vid sidan om ett öppet upphandlingsförfarande genomföra en direktupphandling har kommunen medvetet försökt att dela upp en upphandling av interaktiva skrivtavlor i mindre delar. Direktupphandlingen har inte varit föremål för annonsering och förfrågningsunderlag saknas. Vidare är det oklart hur mottagning och öppnande av anbud har gått till. Det finns inget tilldelningsbeslut och det vinnande anbudet har inte presenterats. Även om den upphandlande enheten vid direktupphandling inte måste begära in skriftliga anbud måste den likväl jämföra priser eller begära in muntliga anbud. I 6 kap. 2 § andra stycket LOU anges två situationer då direktupphandling får användas, nämligen om upphandlingens värde är lågt eller om det finns synnerliga skäl. En upphandlings värde kan normalt betraktas som lågt när ett formellt upphandlingsförfarande skulle medföra

Dok.Id 26544

Postadress
Box 42
351 03 Växjö

Besöksadress
Kungsgatan 8

Telefon
0470-868 00
E-post: lansrattenikronoberg@dom.se

Telefax
0470-869 50

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00-12:00
13:00-15:00

alltför stora administrativa kostnader i förhållande till upphandlingens totala värde. Värdet av de varor som upphandlats genom direktupphandlingen uppgår till 425 000 kr (17 skrivtavlor á 25 000 kr) och överstiger vida de beloppsgränser som kan anses gälla för att upphandlingens värde skall anses vara lågt. Med synnerliga skäl avses framförallt synnerlig brådska orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses av den upphandlande enheten. Direktupphandling kan således användas för att t.ex. förhindra stora skador och kostnader som annars skulle bli följden av ett utdraget upphandlingsförfarande. Det är alltså fråga om akuta och oförutsedda behov. Det är inte tillåtet att använda direktupphandling om brådskan beror på enheten, t.ex. bristande planering, vilket förefaller vara fallet beträffande den i målet aktuella direktupphandlingen. Skälet till kommunens tidsnöd var i själva verket kommunens eget agerande, dvs. den misslyckade upphandlingen under hösten 2006. I länsrättens mål nr 1492-06E medgav kommunen att upphandlingen skulle göras om. En ny upphandling annonserades den 22 december 2006. Redan vid denna tidpunkt hade fakturor avseende de i målet aktuella skrivtavlorna skickats till kommunen. Genom den otillåtna direktupphandlingen har kommunen brutit mot 1 kap. 4 § LOU. Det är därför nödvändigt att upphandlingen görs om. EG-domstolens dom den 18 juli 2007 i mål C-503/04 visar på möjligheterna att häva avtalet för att därigenom uppfylla intentionerna bakom LOU.

Kommunen motsätter sig bifall till bolagets talan och anför bland annat följande. Kommunen har genomfört två upphandlingar av interaktiva skrivtavlor, varav en öppen upphandling och en direktupphandling. Den öppna upphandlingen har varit föremål för överprövning hos länsrätten, som i dom den 3 maj 2007 (mål nr 439-07E) avslog ansökan om överprövning. Kamrarrätten i Jönköping beslutade den 30 maj 2007 (mål nr 1717-07) att inte meddela prövningstillstånd. Under tiden då den öppna upphandlingen genomfördes, vilket tog ansenlig tid, blev det nödvändigt att beställa utrustning till Högstorpskolan, som då höll på att byggas. Att först utrusta Högs-

torpskolan med traditionell teknik för att efter en öppen upphandling byta ut utrustningen bedömdes bli oacceptabelt dyrt. Av denna anledning beslutade kommunen att genomföra en separat direktupphandling avseende utrustning till den nybyggda skolan. Utrustningen direktupphandlades mot faktura. Kommunen har haft rätt att använda sig av direktupphandling enligt 6 kap. 2 § andra stycket LOU på grund av synnerliga skäl, vilka består i att det uppstått synnerlig brådska med att utrusta den nybyggda skolan inför skolstarten och därigenom klara av att möta trycket på grundskole- och förskoleplatser inom kommunen. Direktupphandlingen är avslutad och samtliga skrivtavlor med kringutrustning är levererade, monterade samt betalda.

Länsrätten har i beslut den 19 juli 2007 avslagit en begäran av bolaget om inhibition.

SKÄL FÖR LÄNSRÄTTENS BESLUT

Enligt 7 kap. 1 § första stycket LOU får en leverantör som anser att han lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § i en framställning till länsrätten ansöka om åtgärder enligt nämnda paragraf. Av andra stycket samma paragraf framgår att vid direktupphandling får en ansökan enligt första stycket inte prövas efter den tidpunkt då avtal om upphandlingen slöts.

I 7 kap. 2 § första stycket LOU stadgas att om den upphandlande enheten har brutit mot 1 kap. 4 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall länsrätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Som huvudregel för all offentlig upphandling gäller enligt 1 kap. 4 § LOU att upphandlingen skall göras med utnyttjande av de konkurrensmöjligheter

som finns och även i övrigt genomföras affärsmässigt. Anbudsgivare, anbudssökande och anbud skall behandlas utan ovidkommande hänsyn.

Regeringsrätten har i rättsfallet RÅ 2005 ref. 10 ansett att ett avtal som en upphandlande enhet ingått utan att ha iakttagit sin skyldighet att tillämpa LOU inte utgjort hinder för överprövning.

Den i målet aktuella upphandlingen avser varor vars värde understiger de i 2 kap. LOU angivna tröskelvärdena, i följd varav bestämmelserna i 6 kap. LOU gäller för upphandlingen. I 6 kap. 2 § stadgas följande. Upphandling skall göras genom förenklad upphandling eller urvalsupphandling. Direktupphandling får dock användas om upphandlingens värde är lågt eller om det finns synnerliga skäl. Enheten skall vid behov fastställa riktlinjer för användning av direktupphandling.

I förarbetena till LOU (prop. 2001/02:142 s. 99) anfördes bland annat följande beträffande 6 kap. 2 § LOU. Regeln är avsedd främst för sådana oförutsedda händelser som inte den upphandlande enheten själv kunnat råda över. Att den upphandlande enheten råkat i brådska beroende på egen bristande planering grundar inte rätt till direktupphandling. Extra förmånliga köp vid t.ex. auktioner kan göras genom direktupphandling. Den upphandlande enheten måste dock i sådana fall kunna visa att det varit fråga om ett erbjudande väsentligt under marknadsvärdet. Det är således den upphandlande enheten som har bevisbördan för att sådana omständigheter föreligger som medger direktupphandling.

Länsrätten gör följande bedömning.

Kommunen har inte gjort gällande att det varit fråga om sådant lågt värde som kunnat medge direktupphandling. Frågan i målet gäller således om kommunen kan anses haft sådana synnerliga skäl som krävs för att få företa

en direktupphandling. Kommunen synes göra gällande att domstolarnas överprövning av kommunens upphandlingar avseende interaktiva skrivtavlor föranlett att det uppstått synnerlig brådska med att beställa sådana skrivtavlor till den nybyggda Högstorskolan inför skolstarten. Länsrätten noterar härvid att kommunen i länsrättens mål nr 1492-06E medgav att upphandlingen skulle göras om. I dom den 27 november 2006 konstaterade länsrätten att det fick anses klarlagt att kommunen brutit mot bestämmelserna i LOU och förordnade att upphandlingen skulle göras om. Av handlingarna framgår vidare att kommunen redan i december 2006 fakturerats avseende de interaktiva skrivtavlor som Högstorskolan skulle utrustas med. Mot bakgrund av detta och omständigheterna i övrigt finner länsrätten att kommunen inte visat att det varit fråga om synnerlig brådska som varit oförutsedd och utanför kommunens kontroll. Länsrätten kan således konstatera att kommunen har genomfört en otillåten direktupphandling.

De varor som upphandlingen avser har levererats och monterats. Kommunen har även erlagt betalning. Under dessa förhållanden kan upphandlingen inte rättas eller göras om. Länsrätten finner därför att målet bör avskrivas med uttalandet att kommunen använt sig av ett felaktigt upphandlingsförfarande.

BESLUT

Länsrätten avskriver målet från vidare handläggning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1D)

Bengt Lindh

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till kammarrätten i Jönköping.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.